Uitspraak Geschillencommissie Kifid nr. 2023-0506

(mr. dr. D.P.C.M. Hellegers, voorzitter en mr. M.A. Kleijer, secretaris)

Datum uitspraak	4 juli 2023
Klacht van	[X] B.V., in deze vertegenwoordigd door de heer [naam] als zelfstandig bevoegd bestuurder van de B.V., verder te noemen de consument
Tegen	Coöperatieve Rabobank U.A., gevestigd te Amsterdam, verder te noemen de bank
Aard uitspraak	Bindend advies
Uitkomst	Vordering afgewezen
Bijlage	Relevante bepaling uit de Voorwaarden Rekening Courant 2023

Samenvatting

Bankkosten voor zakelijk betalingsverkeer. Stamrecht BV. De consument vindt dat de bank op onterechte gronden kosten voor het betalingsverkeer in rekening brengt. De bank heeft de klacht van de consument en de daarop gebaseerde vordering gemotiveerd weersproken. De commissie wijst de vordering af.

1. Procedure

1.1 De behandelend commissie, verder te noemen de commissie, beslist op basis van het reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat om: 1) het klachtformulier van de consument; 2) de aanvullende stukken van de consument; 3) het verweerschrift van de bank; 4) de repliek van de consument en 5) de dupliek van de bank.

1.2 De commissie is van oordeel dat het niet nodig is de zaak mondeling te behandelen. De zaak wordt daarom op grond van de stukken beslist.

1.3 De consument en de bank hebben gekozen voor een bindend advies. Dit betekent dat partijen elkaar aan de uitspraak kunnen houden.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

2.1 De consument is een stamrecht-BV en houdt sinds 2010 bij de bank een rekening-courant aan zonder krediet.

2.2 De bank heeft per brief van 16 november 2022 de consument geïnformeerd over een wijziging van de tarieven en voorwaarden van haar zakelijke betalingsverkeer per 1 januari 2023.

Over de achtergrond van de tariefsverhoging staat erin die brief dat de kosten om witwassen en terrorismefinanciering te voorkomen de afgelopen jaren fors zijn toegenomen. En de bank een deel van die oplopende kosten haar klanten in rekening gaat brengen. Verder staat erin die brief dat de hoogte van het tarief afhankelijk is van de rechtsvorm omdat de te verrichten inspanningen voor klantonderzoek daarvan afhangen.

2.3 Uit deze brief volgt voorts dat het tarief € 8,- per maand exclusief BTW bedraagt voor een zakelijke rekening van een besloten vennootschap.

De klacht en vordering

2.4 De consument klaagt erover dat de bank met ingang van 1 januari 2023 voor de rekening-courant € 8,- per maand exclusief BTW in rekening brengt. De consument vindt dat de bank geen kosten in rekening mag brengen. De consument heeft hiervoor het volgende aangevoerd.

2.5 Een stamrecht BV kan niet hetzelfde worden behandeld als een 'echt bedrijf'. Het is vanwege deze achtergrond dat de klantrelatie als een particuliere relatie moet worden gezien. En als particulier worden geen maandelijkse kosten in rekening gebracht, aldus de consument. De bank gaat volgens de consument niet in op het verschil tussen zakelijk en particulier en daar gaat het haar juist om. De consument hoopt dat de bank de redelijkheid van haar standpunt inziet. Rekening houdend met de pensioendatum van de bestuurder in 2029 heeft de consument haar schade begroot op € 813,-

Het verweer

2.6 De bank heeft verweer gevoerd tegen de stellingen van de consument. Voor zover relevant zal de commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

3. De beoordeling

Inleiding

3.1 De commissie dient te oordelen over de vraag of de bank op terechte gronden de consument voor de rekening-courant maandelijkse kosten in rekening brengt. De commissie is van oordeel dat dit het geval is. De tariefsverhoging is naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid niet onaanvaardbaar. Dit oordeel wordt hieronder toegelicht.

Toetsingskader

3.2 Voorop staat dat de bank een zekere mate van contractsvrijheid toekomt. Dit betekent dat de bank in beginsel zelf mag bepalen of en onder welke voorwaarden zij een overeenkomst sluit of wijzigt.[1] Deze contractsvrijheid kan worden beperkt als sprake is van misbruik van bevoegdheid, schending van de geldende wet- en regelgeving of als de bank in de gegeven omstandigheden van haar vrijheid op een naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbare wijze gebruik maakt. De commissie past de nodige terughoudendheid toe bij een beroep op misbruik van bevoegdheid op de hiervoor bedoelde beperkende werking van de redelijkheid en billijkheid, gelet op de aard van de artikelen 3:13 Burgerlijk Wetboek (hierna: BW) en 6:248 BW.

Geen misbruik van bevoegdheid

3.3 De bevoegdheid van de bank om kosten in rekening te brengen bij haar klanten waaronder de consument, is neergelegd in de toepasselijke product voorwaarden.[2] Deze bevoegdheid staat niet ter discussie tussen partijen. Gesteld noch gebleken is dat de bank van deze bevoegdheid misbruik maakt.

Geen schending van de geldende wet- en regelgeving

3.4 Hiernaast verschillen partijen niet van mening over het feit dat de bank wettelijk verplicht is cliëntenonderzoek te verrichten. Niet gesteld of gebleken is dat er sprake is van een schending van de geldende wet- en regelgeving door de kosten daarvan aan haar cliënten door te berekenen op de wijze waarop de bank dat doet met ingang van 1 januari 2023.

De tariefsverhoging is naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid niet onaanvaardbaar

3.5 Dat aan cliëntenonderzoek kosten voor de bank zijn verbonden en die kosten de afgelopen jaren fors zijn gestegen, houdt partijen ook niet verdeeld. De consument vindt het echter niet redelijk dat deze kosten haar in rekening worden gebracht vanwege (kort gezegd) de aard van de BV, te weten een pensioenvoorziening en de daaraan gekoppelde inactiviteit. De bank heeft dit standpunt gemotiveerd betwist. De commissie is met de bank van oordeel dat de tariefsverhoging naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid niet onaanvaardbaar is. Het volgende is hiervoor redengevend.

[1] Zie bijvoorbeeld ook de uitspraken van de Geschillencommissie Kifid nrs. 2022-0391, 2021-1058, 2021-1050, 2021-0767, 2021-0028, 2019-777, 2019-438 en 2018-475, te vinden op www.kifid.nl.
[2] Zie artikel 10 van de Voorwaarden Rekening Courant 2023 waarvan de tekst in de bijlage bij deze overeenkomst is opgenomen.

3.6 Het argument van de bank dat sprake is van een zakelijke relatie slaagt. De consument als stamrecht BV houdt een rekening bij de bank aan. Al hetgeen hiertegen is ingebracht, mist doel.

3.7 Verder volgt uit de toelichting van de bank dat de door gekozen indeling naar rechtsvorm voor de tariefsverhoging wel redelijk is. De bank legde uit dat de kosten per rechtsvorm verschillen en met de gekozen indeling de kosten zoveel mogelijk aan de juiste klantgroep worden toegewezen. De bank voegde hieraan toe dat de kosten van het cliëntenonderzoek toeneemt naarmate de rechtsvorm complexer is. Hieronder valt onder meer het verkrijgen van inzicht in de eigendomsvorm- en zeggenschapsstructuur van de rechtsvorm, aldus de bank.

3.8 Verder voert de bank aan dat *alle BV's* periodiek aan een onderzoek worden onderworpen. En ook dat er geen onderscheid wordt gemaakt tussen het aantal transacties of activiteiten binnen een rechtsvorm vanwege de beperkte invloed daarvan op het onderzoek. Dat het zo kan zijn dat op de bank vanwege een specifieke BV slechts enkele onderzoeksverplichtingen rusten, maakt dit niet anders, aldus de bank. Een door de consument voorgesteld onderscheid acht de bank niet redelijk en/of onnodig administratief bezwarend. Naast het feit dat een dergelijk onderscheid tot eindeloos veel nuances zou kunnen leiden hetgeen van invloed kan zijn op de intensiteit van het te verrichten onderzoek, mag de bank deze beleidskeuze maken zoals al eerder door de geschillencommissie[3] is beslist.

3.9 Hiernaast merkt de bank nog op dat zij ruimschoots op tijd informatie verstrekte over de aanstaande tariefsverhoging en de consument gebruik kan maken van haar opzegbevoegdheid. En tot slot stelt de bank dat de consument geen recht op een vergoeding heeft omdat zij bevoegd is kosten in rekening te brengen. Van schade is geen sprake, aldus de bank.

Gelet op de hiervoor weergegeven argumenten hoeft naar het oordeel van de commissie niet van de bank verwacht te worden dat zij ervan afziet consument met ingang van 1 januari 2023 kosten in rekening te brengen. Niet alleen omdat de consument deze argumenten niet of onvoldoende heeft betwist maar ook omdat gegeven de argumenten van de bank niet gebleken is dat de tariefsverhoging naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is. Zo ziet de commissie niet in waarom het onredelijk zou zijn om de kosten die voor een specifieke klantengroep worden gemaakt, ook bij die klantengroep neer te leggen.[4] Verder volgt de commissie de bank in haar toelichting om geen onderscheid te maken tussen het aantal transacties of activiteiten binnen een rechtsvorm vanwege de beperkte invloed daarvan op het onderzoek.

[3] Zie Geschillencommissie Kifid nr. 2022-0933, te raadplegen op de www.kifid.nl.
[4] Zie Geschillencommissie Kifid nr. 2022-0933, rechtsoverweging 3.3.

De commissie volgt de bank ook in haar uitleg dat een onderscheid naar specifieke BV's onnodig administratief bezwarend kan worden geacht. Bovendien wordt van belang geacht dat de consument de mogelijkheid had en heeft de contractuele relatie op te zeggen en haar bankzaken elders kan onderbrengen. Omdat de commissie de vordering van de consument afwijst, komt zij niet meer toe aan het beoordelen van de gestelde schade.

4. De beslissing

De commissie wijst de vordering af.

Deze uitspraak is bindend. Of u tegen deze uitspraak beroep kunt instellen, kunt u nalezen in regel 7 van het Reglement Commissie van Beroep Kifid – vanaf 1 april 2022, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten. In regel 18.1 van dat reglement is bepaald dat beroep kan worden ingesteld tot 6 weken na de dag van deze uitspraak. Meer informatie over het instellen van beroep kunt u vinden op de website www.kifid.nl/in-beroep-gaan-bij-kifid.

Binnen 2 weken na verzending van de uitspraak kunt u schriftelijk verzoeken een overduidelijke vergissing in de uitspraak zoals een schrijffout, een verkeerde naam/datum of een rekenfout te herstellen. De beslissing in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Ook kunt u binnen 2 weken na verzending van de uitspraak schriftelijk verzoeken de uitspraak aan te vullen als u vindt dat niet op alle onderdelen van uw vordering is beslist. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de Geschillencommissie Kifid niet op al uw argumenten is ingegaan. Meer informatie hierover staat onder vraag 58 en 59 van het Reglement Geschillencommissie Kifid – vanaf 1 april 2022, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.

Contactgegevens Klachteninstituut Financiële Dienstverlening

Telefoonnummer: 070 - 333 8 999
Website: www.kifid.nl

Bijlage - Relevante bepalingen uit de productvoorwaarden

Artikel 10 lid 2 van hoofdstuk 3 van de Voorwaarden Rekening Courant 2023:

"10. Rente, provisie, tarieven, kosten, koers en wijzigingsrecht
[…]
2. Rabobank kan onder andere in de volgende gevallen rente, provisie, tarieven en/of kosten in rekening brengen:
• voor het aanhouden en/of gebruik maken van de rekening;
• voor het ter beschikking houden van een creditsaldo op een rekening;
• om te voldoen aan haar informatieverplichtingen en/of de toepassing van corrigerende of preventieve maatregelen;
• bij een (ongeoorloofd) debetsaldo op de rekening; • voor clientonderzoek; • voor het uitvoeren van (andere) verplichtingen uit wet- en regelgeving en/of maatregelen van toezichthouders;
• als de rekeninghouder in het buitenland woont of verblijft;
• als naar het oordeel van Rabobank opinies van externe deskundigen gewenst zijn;
• voor aan de rekening verbonden faciliteiten. De bank mag hierin onderscheid maken per klant, bijvoorbeeld op basis van rechtsvorm.
[…]
4. Rente, kosten, tarieven en provisies worden berekend en afgerekend volgens een door Rabobank te bepalen berekeningsmethode, berekeningsperiode en afrekenperiode. Er wordt gebruik gemaakt van de bij Rabobank gebruikelijke valuteringsregeling. Rabobank mag de rente, tarieven, kosten, provisies, de berekeningsmethode, de afrekenperiode, de vervaldag, valuteringsregeling en de wijze van administreren wijzigen en nieuwe rente, tarieven, kosten en/of provisie vaststellen. Bijvoorbeeld als onze kosten stijgen.
[…]
6. Op (grensoverschrijdende) betalingen zijn de op dat moment door Rabobank gehanteerde termijnen, provisies, kosten, tarieven, voorschriften en andere voorwaarden van toepassing. Rabobank mag deze termijnen, provisies, kosten, tarieven, voorschriften en andere voorwaarden altijd wijzigen.
[…] "